

СУТНІСТЬ І МЕТОДИ ПРЕВЕНТИВНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

Система виховних заходів школи має бути спрямована на вдосконалення способу життя учнів.

Дитина має почувати себе комфортно у школі, особливо в класі, між однолітками та із своїми вчителями і вихователями. Якщо так є, то воно обирає для себе правильну соціальну орієнтацію.

Мета превентивного виховання полягає у розвитку почуття соціальної відповідальності підлітків за свою поведінку, сприяє не лише усвідомленню своїх прав а й обов'язків.

“Превентивний” – в перекладі з латинської (praevenitivus) означає запобіжний. Система превентивного виховання – це керована діяльність, яка забезпечує теоретичну і практичну реалізацію заходів превентивного характеру, спрямованих на попередження, подолання відхилень у поведінці школярів і запобігання розвитку різних форм їх асоціальної, аморальної поведінки.

Всі превентивні заходи, які складають систему роботи школи поділяються на три типи:

Первинна соціальна превенція
спрямована на збереження і розвиток умов, що сприяють здоров'ю, збереженню життя дітей, на попередження несприятливого впливу на дитину.

Вторинна – якомога раніше виявлення негативних змін у поведінці дитини з метою попередження їх подальшого розвитку.

Третинна або цілеспрямована превенція включає сукупність заходів, спрямованих на попередження переходу відхилень у поведінці дитини в більш важку стадію.

*Для першого типу важковиховуваних дітей
(педагогічно занедбаних) робота направлена на:*

- 1) створення ситуації психологічного комфорту, установлення відносин з дитиною на основі довіри;*
- 2) формування у дитини позитивної самооцінки;*
- 3) формування мотивації досягнення;*
- 4) створення ситуації успіху в діяльності, котра викликає зацікавленість дитини;*
- 5) розробка правильних навичок поведінки і спілкування;*
- 6) формування моральних уяв, пізнавальних інтересів, розширення кругозору;*
- 7) формування позитивної життєвої перспективи – разом з вихователем продумати шляхи самореалізації, сфери самоповаги.*

Для другого типу дітей (діти з порушенням в емоційно-вольовій сфері) робота будується відносно функціонування рівнів ураження емоційної сфери особистості.

Для третього типу важковиховуваних (хибна або ситуативна важковиховуваність) слід вибрати два напрямки:

- а) виділення афективної зони;**
- б) розв'язок конфліктної ситуації.**

Функції превентивного виховання:

- *Діагностично-прогностична – це аналітична робота зі з'ясування причин і умов відхилень у поведінці дитини.*
- *Корекційно-реабілітаційна – використання оптимальної коригувальної допомоги, перевиховання та подолання негативних проявів у поведінці, налагодження стосунків для позитивного способу життя.*
- *Освітньо-консультативна – використання сучасних технологій надання оптимальної освітньої, консультативної інформації; попередження і нейтралізацію надмірної інформації про види і форми негативних явищ.*
- *Організаційно-методична – опрацювання і реалізація міжгалузевих науково-дослідних проектів із проблем превентивного виховання; дослідження соціально-гігієнічних і медико-біологічних факторів розвитку схильності неповнолітніх до негативної поведінки та розробку заходів щодо її профілактики.*
- *Інтегровано-просвітницька – збір, обмін, аналіз, адаптацію, узагальнення та впровадження вітчизняного й зарубіжного досвіду превентивної практики.*

МЕТОДИ

ПРЕВЕНТИВНОГО ВИХОВАННЯ

Рольова гра. Суть методу і його мета: інсценізувати незвичні для учнів ситуації та події юридичного характеру.

Рольові ігри сприяють кращому розумінню цих ситуацій, а також формуванню співучості щодо тих, про кого йдеться у грі. Наприклад, у рольові грі про грабіж учнів, виконуючи роль жертви, набувають навичок ситуативно відчувати, що означає бути жертвою злочину.

Дискусія в класі. Суть методу та його мета: дискусії дають прекрасну можливість виявити, яку позицію вчителі та учні займають щодо правознавчих проблем, зокрема, прав людини.

Використання малюнків. Суть методу і його мета: малювання в класі може бути використане для того, щоб навчити учнів спостерігати і співпрацювати, розвивати їхню уяву, виховати співчуття до людей, зображених на малюнках, або для знайомства з іншими учнями класу.

